

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: Občanské sdružení Bubeneč, z.s., IČO 26644266
sídlem Verdunská 708/19, 160 00 Praha 6
zastoupený advokátkou Mgr. Irenou Vočkovou
sídlem Bachmačské náměstí 310/2, 160 00 Praha 6

proti

žalovanému: Magistrát hlavního města Prahy, IČO 00064581
sídlem Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2019, č. j. MHMP 853321/2019, sp. zn. S-MHMP 807851/2019

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2019, č. j. MHMP 853321/2019, sp. zn. S-MHMP 807851/2019 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Ireny Vočkové, advokátky.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 19. 3. 2019, č. j. MCP6 087572/2019, kterým byla podle

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

§ 15 odst. 2 a § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informace týkající se „projektové dokumentace k záměru – úpravy jižního předpolí Písecké brány“ (dále jen „projektová dokumentace“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul, že povinný subjekt žalobci odmítl projektovou dokumentaci poskytnout s odkazem na to, že představuje autorské dílo ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „autorský zákon“). Žalovaný se s tímto názorem ztotožnil, přičemž vyzdvihl zejména následující argumentaci povinného subjektu: *„Projektová dokumentace je vyhotovena v grafickém vyobrazení v listinné podobě a je tak vyjádřena ve smyslu vnímatelné objektivní podobě. Součástí projektové dokumentace jsou části, které jsou z hlediska technického a architektonického řešení zcela unikátní, z nichž plyne originalita a osobitost předmětného ztvárnění - např. fontána Vějíř Žofie Chotkové včetně technologického a konstrukčního řešení, z čeho plyne jedinečnost díla. Projektová dokumentace je výsledkem tvůrčí duševní činnosti zpracovatele - autora, jejímž důsledkem jsou zcela jedinečné a unikátní prvky tvorby autora (viz např. fontána Vějíř Žofie Chotkové). Pojmovým znakem předmětné projektové dokumentace jako architektonického díla je právě jedinečnost, originalita vztahující se k dílu samému jako výsledku tvůrčí činnosti člověka, který se váže k autorovi díla a tuto jedinečnost nelze projektové dokumentaci odeprít.“* Žalovaný připomněl, že ochrana práv k výsledkům tvůrčí duševní činnosti je stejně jako právo na informace zaručena Listinou základních práv a svobod. Odkázal na nálezh Ústavního soudu. IV. ÚS 3208/16, dle něhož je v případě kolize autorskoprávní ochrany a práva na informace nutné zvážit povahu práva na informace v kontextu individuálních zájmů a obecného zájmu na kontrole činnosti orgánů veřejné moci. Žalovaný však došel k závěru, že nebylo možné právu na informace vyhovět, neboť v daném případě převážila autorskoprávní ochrana.
3. Aby bylo poskytnutí projektové dokumentace možné, byl by dle žalovaného nezbytný souhlas toho, kdo projektovou dokumentaci pořídil, anebo souhlas vlastníka dané stavby. Toto pravidlo uvedlo dle žalovaného už např. Ministerstvo vnitra České republiky v dokumentu nazvaném *„Analýza účinnosti zákona o svobodném přístupu k informacím“* ze dne 10. 12. 2007, na který navázalo *„Metodické doporučení k postupu povinných subjektů podle zákona o svobodném přístupu k informacím“* z října 2009. Žalovaný k tomu rovněž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2014, č. j. 30 A 38/2012, který stanovil, že *„chce-li žadatel s odkazem na zákon o svobodném přístupu k informacím získat kopii dokumentace stavby, žádost se vyřizuje podle zákona o svobodném přístupu k informacím, nicméně souhlas pořizovatele dokumentace stavby nebo vlastníka stavby podle ust. § 168 odst. 2 stavebního zákona působí jako zvláštní důvod pro neposkytnutí informace“*. Z vyjádření společnosti VHE a spol. s.r.o., architektonická kancelář, Ing. arch. Klementa Valoucha, se sídlem Tusarova 22/1519, 170 00 Praha 7 (dále jen „architektonická kancelář“ nebo také „architektonický ateliér“), *„ve věci souhlasu s poskytnutím PD Jižní předpolí Písecké brány žadateli OS Bubeneč, z.s.“* ze dne 8. 11. 2018 však vyplynulo, že autoři s poskytnutím projektové dokumentace nesouhlasí. Žalovaný z toho shrnul, že veřejný zájem na poskytnutí informace nemohl převážet nad autorskoprávní ochranou. Konečně dle žalovaného z odkazu v registru smluv (<https://smlouvy.gov.cz/smlouva/4464508>) plyne, že předmětem sjednaného závazku nebylo žádné licenční ujednání k dalšímu šíření, a tak byl vzájemný vztah podřízen autorskému zákonu.

4. Žalovaný se tedy ztotožnil s tím, že požadovaná informace je předmětem ochrany autorského práva, a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

III. Žaloba

5. Žalobce v podané žalobě poukázal na to, že závěry žalovaného se odvíjejí od toho, že požadovaná informace naplnila znaky autorského díla a architektonický ateliér, považovaný povinným subjektem i žalovaným za autora autorského díla, vyslovil nesouhlas s poskytnutím projektové dokumentace. Z toho důvodu v dané věci dle žalovaného převážila autorskoprávní ochrana.
6. Žalobce v žalobě namítl, že žalovaný dostatečně neposoudil, zda a v jakém rozsahu projektová dokumentace naplnila znaky autorského díla. Z vyjádření architektonického ateliéru dle žalobce vyplynulo, že součástí projektové dokumentace je i plastika „Vějíř Žofie Chotkové“ akademické sochařky M. Hozové (dále jen „akademická sochařka“) a technické a technologické části fontány autora J. Kuneše. Žalobce se jejich poskytnutí sice výslovně nedomáhal, avšak pokud by tento návrh a technické řešení byly součástí projektové dokumentace, dle žalobce by s těmito dalšími autory mělo také být jednáno, jak ostatně požadoval žalovaný po povinném subjektu již ve svém rozhodnutí ze dne 1. 3. 2019, č. j. MHMP 401656/2019, předcházejícím napadenému rozhodnutí, na což však poté povinný subjekt i žalovaný „zapomněli“.
7. Žalobce namítl, že ohledně vytvoření plastiky Vějíře Žofie Chotkové byla mezi povinným subjektem a akademickou sochařkou uzavřena smlouva o vytvoření díla a licenční smlouva, tudíž toto dílo nemůže být po právní stránce součástí díla architektonického ateliéru. Dle žalobce je otázkou, zda zbývající část projektové dokumentace skutečně naplňuje všechny znaky autorského díla a podléhá autorskoprávní ochraně.
8. Žalobce rovněž namítl, že závěr o jednoznačné přednosti autorského práva před právem na informace jsou v rozporu s nálezem Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 3208/16. Žalovaný citoval dle žalobce zcela překonanou judikaturu (viz Sb. NNS č. 3018/2014, č. j. 5 A 241/2011-69). Žalobce v tomto odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2017, č. j. 10 A 186/2013-49, který navázal na výše citovaný náleze Ústavního soudu a který se týká přímo poskytování projektové dokumentace. Podle tohoto rozsudku *„i v případě projektové dokumentace považované za autorské dílo je nutné v konkrétním případě zvažovat střet práva na informace a práva autorského, zvláště, jde-li o zájem na veřejné kontrole hospodaření s veřejnými prostředky a o zájem na veřejné kontrole péče o památky“*. V případě poskytnutí projektové dokumentace jde dle žalobce o srovnatelnou péči o veřejný prostor a životní prostředí.
9. Žalobce dále namítl, že žalovaný i povinný subjekt svá rozhodnutí opírají o nesouhlas autora (pokud by již byl správný závěr o charakteru projektové dokumentace jako autorského díla a o výlučném autorství architektonického ateliéru). Žalovaný poukázal na obsah licenční smlouvy odkazem do registru smluv, podle něhož údajně *„licence byla poskytnuta pouze pro účely realizace díla, nikoliv pro zpřístupnění, rozmnožování, zveřejňování díla nebo jeho částí bez souhlasu autora.“* Žalobce však namítl, že na zmiňovaném odkaze je k dispozici pouze objednávka povinného subjektu na *„dokumentaci pro zadání stavby Jižní předpolí Písecké brány v rozsahu nabídky zhotovitele z 28. 2. 2017, která je přílohou objednávky“*; příloha zmiňované objednávky ani licenční smlouva veřejně dostupná není. Povinný subjekt (jako objednatel) a architektonický ateliér (jako zhotovitel) tedy zřejmě ohledně projektové dokumentace uzavřeli smlouvu o dílo. Dle žalobce je pak s

podivem, že povinný subjekt ve svých rozhodnutích opakovaně poukázal na obsah licenční smlouvy, když žalovaný ve svém rozhodnutí naopak uvedl, že *„žádné licenční ujednání k dalšímu šíření etc. není předmětem sjednaného závazku, kdy vzájemný vztah je tak podřízen ustanovením autorského zákona“*.

10. Žalovaný i povinný subjekt se dle žalobce navíc nevypořádali se závěry citovaného nálezu Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 3208/16, tedy že *„povinné subjekty musí smluvní dokumentaci se třetími osobami koncipovat tak, aby pokrývala jejich zákonné povinnosti na úseku přístupu k informacím“*. Zpracovatel projektové dokumentace by si měl dle žalobce být vědom skutečnosti, že dílo poskytl subjektu, který je vázaný povinnostmi podle InfZ, takže bude povinen dílo na žádost podle InfZ poskytnout, a dílo tak bude veřejně přístupné. V souvislosti s tím, že požadovaná informace je projektem úpravy veřejného prostranství hrazeným z veřejných zdrojů, je podle žalobce jednoznačně dána povinnost povinného subjektu informaci poskytnout.
11. Žalobce se dále ohradil proti argumentaci žalovaného převzaté z vyjádření dotčené osoby, že *„příležitost k seznámení se s projektem a případným připomínkám nebo vyjádřením mělo OS Bubeneč v průběhu územního a stavebního řízení“*. Podle žalobce se jedná o pokus deformovat smysl InfZ; dle žalobce je zřejmé, že účast či neúčast v územním či stavebním řízení nijak nesouvisí s právem na svobodný přístup k informacím a že ukončením těchto řízení právo na informace nezaniká.
12. Nakonec žalobce namítl, že řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí vykazovalo procesní vady, zejména neposkytnutí dodatečné lhůty k seznámení se s podklady rozhodnutí a k vyjádření k těmto podkladům, zásadní chyby ve vedení spisu, když při seznámení se s podklady neměl žalobce možnost nahlédnout do kompletního spisu, a dále opomenutí autorů zásadních částí díla jako účastníků řízení.
13. Žalovaný se ve svém rozhodnutí rovněž nevypořádal s argumenty žalobce uvedenými v jeho odvoláních (zejména s požadavkem na řádné a odůvodněné provedení testu proporcionality a požadavkem osvětlení, v čem povinný subjekt spatřil materiální zásah do autorského práva). Z těchto důvodů je napadené rozhodnutí podle žalobce vadné i po procesní stránce.
14. Žalobce na základě těchto důvodů navrhl, aby soud zrušil jak napadené rozhodnutí, tak prvostupňové rozhodnutí a uložil povinnému subjektu, aby ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku poskytl žalobci informace požadované v jeho žádosti.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

15. Žalovaný zrekapituloval správní řízení, zopakoval, že se ztotožnil s názorem povinného subjektu, že projektová dokumentace může být autorským dílem ve smyslu autorského zákona, a zopakoval vyjádření architektonického ateliéru. Zopakoval také, že žalobce mohl do projektové dokumentace nahlížet bez omezení jako účastník řízení v průběhu územního či stavebního řízení. Pro účely poskytnutí projektové dokumentace v režimu InfZ by musel mít souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, popřípadě souhlas vlastníka stavby, a ten souhlas žalobce neměl. K ochraně práv k výsledkům duševní činnosti žalovaný zmínil nálezy Ústavního soudu IV. 3208/16 k výkladu kolize mezi autorskoprávní ochranou a právem na informace s tím, že dle výkladu Ústavního soudu je autorskoprávní ochranu vykládat zdrženlivě a relativně úzce, na druhou stranu však ani právu na informace nelze automaticky vyhovět bez dalšího.

16. Co se týče procesní námitky, že žalobci byla poskytnuta nedostatečná lhůta k seznámení se s podklady, žalovaný uvedl, že žalobci během nahlížení do spisu sdělil, že v případě potřeby mu lhůtu prodlouží. Má však za to, že vzhledem k rozsahu a složitosti podkladů byla lhůta 5 pracovních dnů přiměřená.
17. S ohledem na výše uvedené skutečnosti žalovaný navrhl, aby soud žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl.

V. Posouzení věci městským soudem

18. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodl při tom bez nařízení jednání, neboť k tomu byly dány podmínky souhlasu účastníků řízení ve smyslu § 51 s.ř.s.
19. Žaloba je důvodná.
20. V projednávané věci přistoupil žalovaný k omezení práva na poskytnutí informace s odkazem na § 11 odst. 2 písm. c) InfZ.
21. Dle § 11 odst. 2 písm. c) InfZ, povinný subjekt informaci neposkytne, pokud by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským.
22. Dle § 2 odst. 1 autorského zákona je předmětem práva autorského dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen „dílo“). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.
23. Soud v dané věci shledal spor především ohledně interpretace § 11 odst. 2 písm. c) InfZ, a ohledně poměrování práva na informace s právem autorským. Z hlediska problematiky kolize zmíněných práv soud odkazuje na závazné závěry již výše citovaného nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2017, sp. zn., IV. ÚS 3208/16, který stanovil, že je třeba poskytnout zásadně veškeré požadované informace, ledaže existují závažné důvody, které převáží nad právem na informace. Ve vztahu k autorskoprávní ochraně jako důvodu neposkytnutí informace je dále nezbytné, aby se povinný subjekt (ve smyslu § 2 InfZ) vždy zabýval povahou požadované informace, tedy zda je objektivně možné pokládat ji za předmět ochrany práva autorského. Pokud povinný subjekt dojde k závěru, že informace nese znaky předmětu autorskoprávní ochrany, musí následně posoudit, nakolik by její zpřístupnění znamenalo skutečné, tedy materiální porušení autorských práv. Takto by měly být eliminovány případy odepření informace v situacích, kdy sice určité znaky autorského díla je možné u požadované informace nalézt, avšak jejím poskytnutím nevzniká žádná skutečná újma na autorském právu. A konečně, povinný subjekt se musí zabývat kolizí dvou ústavně zaručených práv, tedy práva na informace a ochrany práv k výsledkům tvůrčí duševní činnosti, a to se zřetelem na individuální zájmy žadatele i obecný zájem na kontrole činnosti orgánů veřejné moci.

24. Městský soud v Praze z napadeného rozhodnutí shledal, že žalovaný při posouzení otázky přípustnosti poskytnutí projektové dokumentace žalobci zvažoval, zda projektová dokumentace představuje autorské dílo, avšak v tomto skutkově výhradně odcitoval závěry povinného subjektu, které v zásadě vyzdvihují originalitu, unikátnost a jedinečnost projektové dokumentace, „ilustrovanou“ zejména unikátností fontány „Vějíř Žofie Chotkové“. Napadené rozhodnutí vyhodnocuje projektovou dokumentaci jako autorské dílo architektonického ateliéru, jehož součástí je dílo – fontána – Vějíř Žofie Chotkové, jehož autorkou je akademická sochařka, tj. osoba odlišná od architektonického ateliéru a je autorkou *prvku* projektové dokumentace. Splňuje-li projektová dokumentace dle žalovaného znaky autorského díla jako unikátní dílo architektonického řešení, pak žalovaný rezignoval na posouzení splnění další podmínky dle § 11 odst. 2 písm. c) InfZ v souladu s testem proporcionality dle nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2017, sp. zn., IV. ÚS 3208/16, kterou je otázka, zda by poskytnutím požadované projektové dokumentace byla reálně porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského. Důvod neposkytnutí předmětné informace založený pouze na tom, že nebyl dán souhlas architektonického ateliéru k poskytnutí projektové dokumentace nepostačuje nejen proto, že nemá oporu v předloženém správním spise, který neobsahuje vyjádření architektonického ateliéru jako *účastníka* řízení (případně i autorky uměleckého prvku projektové dokumentace) ke všem aspektům autorskoprávní ochrany a ani projektovou dokumentaci, ale napadené rozhodnutí také neposuzuje střet zájmů na ochraně práva autorského a práva na informace. To souvisí rovněž s absencí posouzení, jakou úlohu (a zda „převažující“) v daném řízení o žádosti splňuje žalobce ve svém postavení a ve smyslu svého poslání či dozoru veřejnosti (dle ústavní judikatury úlohu tzv. „společenského hlídacího psa“). To znamenalo také zjistit a posoudit, co je úlohou a předmětem činnosti žalobce jako občanského sdružení a zda tato jeho úloha v dané věci převažuje nad autorskoprávní ochranou. Závěr žalovaného, nevycházející z náležitého výsledku testu proporcionality dle Ústavního soudu, ač nezbytnost proporcionální úvahy žalovaný sám zmiňuje s odkazem na rozhodnutí Ústavního soudu, nepřesvědčuje rovněž tím, že v intencích právě závěrů nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2017, sp. zn., IV. ÚS 3208/16 nelze přezkoumat, v čem žalovaný spatřil konkrétní a jedině rozhodující zásah do autorských práv poskytnutím projektové dokumentace oproti zájmům žalobce. To také oproti svému vyjádření k žalobě, kde současně argumentuje tím, že žalobce mohl bez problému nahlédnout do projektové dokumentace a i činit opisy a výpisy z téže projektové dokumentace v rámci jiné právní úpravy – v průběhu územního a stavebního řízení. Je-li projektová dokumentace autorským dílem s převažujícím zájmem autora, pak bez jeho souhlasu se nelze domoci informace ani nahlédnutím do spisu, natož porízením si opisů a výpisů v rámci jiné speciální úpravy územního a stavebního řízení. Naznačil-li žalovaný ve svém vyjádření, že žalobce měl právo do projektové dokumentace bez omezení nahlížet v průběhu územního či stavebního řízení, je tento jeho odkaz poněkud v rozporu s hodnocením, že poskytnutím projektové dokumentace bez souhlasu autora dojde k takovému porušení autorského práva, že informaci nelze poskytnout.
25. Z uvedených důvodů Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek odůvodnění skutkových a právních úvah žalovaného ohledně střetu práv na ochranu autorského práva a práva na informace a proto, že skutkový stav nemá oporu ve spise. Podle § 78 odst. 4 věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem soudu.

26. Protože napadené rozhodnutí neobsahovalo dostatečné hodnocení skutkových podkladů ani přezkoumatelné právní úvahy, soud sám neměl podmínky k tomu, aby užil svého oprávnění dle § 16 odst. 5 InfZ a k návrhu žalobce nařídil poskytnutí požadované informace.
27. Výrok o nákladech řízení je dán ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce měl ve věci úspěch, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení. Náklady řízení tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3000 Kč a náklady právního zastoupení. Ty tvoří odměna zástupkyni žalobce za 2 úkony právní služby (převzetí zastoupení a podání žaloby) po 3.100,- Kč a 2x paušál 300,- Kč dle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. a § 13 odst. 3 cit. vyhlášky s připočtením částky DPH ve výši 1 428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty z částky 13 600 Kč, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí tedy 11.228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. března 2022

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu